

מסורת הש"ס

(א) [ע"י תוספות מנחות ל: ד"ה ולמלא] (ב) [מגילה ל: מנחות ל: ועי' קדושין ט: (א) ב"מ כ: וע"ש, (ד) [סוטה כג: (א) ויחל נה: (א) ועי' תוספות יומא נה: ד"ה והמקנ' (א) [קדושין ע"א: ב"ב קנ"ג: (ח) [קדושין ע"א: שפוט נה: ל: ערכין ע"א: כמ"י למלא יומא כ"ה אפי', ועי' נמוקי הגר"י כהנ"ה, (א) [שבת כ: וזמנים פה: (א) [יבמות סט: דברים ג: [סוכה כג: תוספתא ספ"ד ע"ש, (א) [שם כג: (א) [ג'ל' והניא] (י) [לעיל כה: חו"ט ד' ב"ק סט: סוכה כג: דמאי פ"ו מ"ד יומא נה: [עירובין ל: מעילה כה: [תוספתא דמאי פ"א: (ט) [ע"י למשנה לעיל כה:]

גליון הש"ס

מתני' בחזקת שהוא קיים: עיין סנהדרין דף מו ע"א מד"ה אימא כיש: גמ' גופים. ע"י קדושין ע"א ע"כ מד"ה לא:

מוסף תוספות

א. ה"אן משירין הט בהכירא דחפסה. ש"ע"ק לעיל מ. ד"ה [ומנח] גמ' ואמ' ב. לאחר, והניח בה גט, ואבד ממנו. ש"ע"ק ש. א. הגט, ויש ל' טבירות העין. ד"ה לעיל א. דלא. מלא. ד. דלא חיישין דלמא אתרמי גט כגט, אלא אמרי' איניש אחרינא שפכיה ואנחיה בחפסה ונפל ממנו, ודחה. רש"א ש. א. ואלא חפסה היתה חפסה סימן לגט. רש"א ש. א. שהם ב"ד, וחיישין רב מאי דאפשר למיחש ומתקנין כל מאי דאפשר לחקוי' שפ. מיטתא דמחש' כ"מ ל: כגט הרע"ק. א. לפי ששנו להם יסורין. מוק' כ"מ לט: ד"ה דלמא. א. [אלא] דשאני התם דלפעמים מוקין זמן גדול לחלוץ לשניה אחר יבום הראשונה וחיישי' שמא ימות בביתם אבל לשמא ימות לזמן מועט כבקיעת הגור דהכא לא חיישין. מוק' רש"א ש. א. ודלא חיישין שמא מת לאחר מ' דחיישין שמא ימות א"א דחיישין שמא ימות לאחר מוק' שפ.

פסקי ר"ד

או שמצאו בין כליו ואפילו לזמן מרובה כשר פ"א אם מצא הגט קשר בכליו בארץ ומכירם בטביעות עין שזן שלו אפי"פ שאין מכיר הגט כשר ואין לחוש לאדם אחר כיון ששמצאו קשר בכליו או שמצאו בתוך כליו שבכיתו כשר שבודאי זהו נשפיל משמו

בין כליו. צביתו: לימא. רב יהודה הלכה כש אומרים ולימא רבה הלכה כר"ש למה חזרו להזכיר את הדברים ולפרש: ומשני משום דאפני להו. אית תנאי דמפני דרבי שמעון ליש אומרים ויש אומרים לרבי שמעון הלך אס לא הוכירו אלא שם החכמים לא היו ידעי אהי"א מתרי לישני קיימי: חמת. בזולת"א בלע"ז והיא של עור: עניא. טשק"א בלע"ז: מתני' נוסחו לה בחוקם שהוא קיים. ולא חיישין שמא מת ובטל שיתחמו ומלאווייתא נפקא לן בהכל שחטין (חולין דף י:). העמד דבר על חוקתו: מקריצין אופה. ולא חיישין שמא מתו בעליה ולמיתה אולא: גמ' לגבורות. שמונים שנה לישנא דקרא (תהלים ט:). וחולה. או חולה דמתני' דוקא חולה ולא גוסס: כיון דאפליג. משאר דרך כל הארץ שהארץ ימים עד מאה שנה: אפליג ואינו כשאר האדם להיות קרוב למות. אבל בן שמונים ואחת או יותר עד תשעים קרוב למות הוא: אסורה לאכול. נת ישראל השואה לכהן שאוכלת בשבילו אסורה מיד דכל שעתא חיישין עכשיו ימות. אלמא חיישין למיתה: סרומא אפשר. להיות נזונית בחולין: גט לא אפשר. למיחש למיתה דאי חיישין אין לך שולח גט לאשתו והן עגונות: שאני הסם שהרי אסרה שעה אחת קודם למיסמו. לעולם לא חיישין למיתה ושאני הכא שהרי אסרה מחיים שעה אחת קודם מיתתו וכל שעתא לא חשך לספוקי בההיא שעתא שעתידה לילא. ושינויא דמיקא הוא והיינו דפריך ליה ולי וא"ל דחיישין למיתה ממאי דהוי גיטא דלעולם הוא מיתת כרישא וגאסרה מחיים דלמא היא מיתת כרישא ולא יצא לכלל גט לעולם: אלא אמר איני. האי תנא דאי חייש למיתה ולא קשיא מתניתין דהכא ר' מאיר היא דלא חייש לבקיעת הנוד: אופרי. שמא יבקע הנוד: שמא

מיתת ברישא דלמא איהי מיתתא ברישא אלא אמר אביי ר' לא קשיא הא רבי מאיר דלא חייש למיתה הא רבי יהודה דחייש למיתה (ד' דתנן) הלוקח יין מבין הכותים אומר שני לוגין שאני עתיד להפריש הרי הן תרומה עשרה מעשר ראשון תשעה מעשר שני ומיחל ושותה מיד דברי רבי מאיר רבי יהודה ורבי יוסי ורבי שמעון אסורין רבא אמר

נקט מלאו בחפסה^א אי נמי דווקא אס מכירו כשר אבל מה שהו יודע שחפסה או דלוקקא איצדו אינו מועיל ולספרים דגרסי ומכירו מצי לפרש כמו אס מכירו: ו[הג"ה] וכן או חו"ה בו. תימה דפרק המפקיד (ב"מ דף נט:). גזי היא קצתא דאשתבאי איהי וחדא ברתא אמרינן דלמא שכינא קצתא דלמא שכינא ברתא ואומר ר"י דלענין יתמי החמירו טפי למיחש^ב דקאמר נמי התם לא שנה עבוד עיטרא לא שנה לא עבוד חיישין ובחזקת הבתים (ב"ב דף כט:). מפלגין בין עבוד עיטרא ללא עבוד דלמא עיטרא קלא אית לה ועוד דשצביות^ג חיישין טפי למיתה: תרומה אפשר. תימה וי לא היה יודע המתוך מתניתין דתרומה ואיכא לאקשוי' תרומה או תרומה כדבסומך וי"ל דכן דרך הש"ס שאינו חושש אלא מתוך קשיא שמקשה לו: שאני התם שהרי אסרה ע"זו שעה אחת בזה"ס. פירוש הלך בעלה למדינת הים אוכלת בתרומה דהעמד בעלה בחזקת חי אבל הכא אפילו נעמידו בחזקת חי אסרה מחיים ופריך דלמא איהי מיתתא ברישא ולא תאסר מחיים: הא רבי מאיר דלא חייש למיתה בו. השתא דלמדה שמא מת לשמה ימות לא לאמר מדה דלמא ר' מאיר דמוקי מתניתין כותיה ולא חייש לשמה מת אפילו לזמן מרובה חייש לשמה אפילו לזמן מרובה ולא מתיבצות ומפרש בגמ' משום דקסבר אסור לבטל מלות יבמין ודלמא אדמיכס חד מיית אדך וקא מבטל מלות יבמין וההיא משנה מוקי לה כר"מ בפ"ד דיבמות (דף יח:). ולקמן בפרק ברתא (דף פה). נמי אמר לכולי עלמא גירות לא שכיחא מיתה שכיחא ורבי יהודה נמי דחייש לשמה ימות לאלמא לא חייש לשמה מת לאלמא דאס לא כן אשח כהן שינא בעלה מפמת ביתו לא תאכל בתרומה ולא תאכל כי אס בשעה שרואה בעלה בפניה^ד אלא ודאי לא מדה אלא שמא מת לזמן מרובה לשמה ימות לאלמא:

שלא בא אדם אחר והניחו שם בתוך כליו שבביתו: איתמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כל שלא שהה אדם שם ורבי"ח אמר ר' יוחנן הלכה כל שלא עבר אדם שם וק"ל דשמואל ורבי יוחנן הלכה כר' יוחנן אבל מיהו כל זה במקום שהשיירות מצויות והוחזקו שני יוסף בן שמעון בעיר א' התם בעי' (שומרי) שלא עבר אדם שם אבל אם היה מקום שאין השיירות מצויות אפילו לזמן מרובה כשר ואף על פי שהוחזקו שני יוסף בן שמעון בעיר א' אי נמי אם לא הוחזקו אפי"פ שהשיירות מצויות כשר אפילו לזמן מרובה ולא חיישין מסתמא לשני יוסף בן שמעון דהלכתא כרבה דבעי תרתי שירות מצויות ודוקא ואפי"ג דאמרין בגמ' ר' יורא רמי מתני' אבריי' תנן המביא גט ואבד ממנו אם מצאו לאלתר כשר ואם לאו פסול ורמינהו מצא גט אשה בשוק בזמן שבהעל מודה יחזיר לאשה אין הבעל מודה לא יחזיר לא לזה ולא לזה בזמן שהבעל מודה מיהא יחזיר לאשה ואפילו לזמן מרובה ומשני כאן במקום שהשיירות מצויות כאן במקום וכו' א"ל אפילו במקום שהשיירות מצויות והוא שהוחזקו וכו' והיינו דרבה ואפי"פ שלא הוחזקו ופליגי דרבה ואפי"פ הלכתא כרבה וכך היה פסק בני דיל (יד. מדפי הרי"ף) שלא עבר אדם שם אבל אם עבר אדם שם הוחזקו שני יוסף בן שמעון בעיר א' חיישין שמא מבטל נפל אבל בפרק שנים אווחין (י. מדפי הרי"ף) כתיב(ל) הא מילתא כיון דלא איפסקא בה

(א) ע"י בעל המאור ומלחמות ור"ן על הרי"ף במסכתין.

כל הגט פרק שלישי גיטין

כה.

או שמצאו בין כליו. פ"י צביתו אע"ג דרביס מציין צביתו ואס היא נמנאת בקרקע היה לחוש ליוסף בן שמעון אחר אבל בין כליו ליכא למיחש שמא הביאו אחר אלא הוא: (ט) **מצאנו** בחפיסה או בדלוסקמא ומכירו בש"ר. כשמלאו הוא עצמו איירי מדמכרין אהכרתו ואע"ג דלאו לורכא מדרכנן הוא נאמן צמיגו דאי בעי אמר לא אצדתי דכולי עלמא אית להו טביעות עינא דכפירשנו לעיל ומכירו אחפסה ואדלוסקמא קאי ואע"פ שאינו מכיר את הגט לא מכיר את הגט לא שמהו לי שמהו לי בחפסה וא"מ^א ויחוש לשאלה^ב דאמרין בפרק ברתא דיבמות (דף קכ:). וי"ל דקיס ליה צנפשיה שלא השאילה לשום אדם אי נמי יודע שחפסה או דלוקקא איצדו ומכל מקום לריך שיהא מכיר חפסה או דלוקקא בטביעות עינא דמה שידע שחפסה או דלוקקא איצדו אין זה סימן והא דתנן בפ"ק דב"מ (דף כה). מלאו בחפסה או דלוקקא תכריך של שטרות או גאווה של שטרות כר' התם מיירי שנותן סימן בחפסה או דלוקקא עצמו ועל ידו מחזיר לו מה שנתוכו ולא חיישין לשאלה לענין ממון אבל מה שאומר שצדקה דלוקקא לא הוי סימן דדרך להניח שטרות דלוקקא דתניא בתוספתא עשר דלוקקאות שטרות מסרתי לך ואפילו הוי סימן סימן מוצקת להחזיר הגט לא הוי והא דלמא צאלו מציאות (ב"מ דף קכ). הא אומר בחפסה והא אומרם בחפסה יתנא לו דמיתע ידעה דכל דלית ליה בחפסה מנח ליה אפילו תימצי לומר דינתן לו לגרש צו קאמר לא משום דחשיב סימן מוצקת דהתם מיירי בשלא הומוח יוסף בן שמעון אחר ואותו הגט ודאי נכתב לשמו אלא שאין ידוע אס נפל מן הצעל או מן האשה אי נמי ומכירו^ג פירוש או מכירו ויכ' ספרים דגרסי צדקה או מכירו ויכ' פירוש מלאו בחפסה או דלוקקא וידוע שהוא שלו וגם שצמחה איצדו אע"פ שאינו מכיר הגט או מכירו שמכיר הגט אפילו צלל חפסה ויש ספרים דגרסי אס מכירו הכי פירוש מלאו בחפסה וידוע שלא צמחה אצדו ואינו שלו ואפילו הכי אס מכירו כשר^ד ולרבותא

לכח והלך בעלה למדינת הים אוכלת בתרומה שהוא קיים השולח חטאתו ממיתתו איתא בחזקת שהוא קיים פירוש נותן לה בחזקת שהוא קיים ולא אמרי' דלמא מית ואין גט לאחר מיתה וכן מי שהלך בעלה למדינת הים לא חיישין דלמא מית ולא אמרינן דלמא מית והוא לא וזה נכבן שאין לה זרע ממנו ולגבי חזקת נמי לא מוכרין דלמא מית והוא לא חטאת שמתו בעליה ולמיתה אולא: אמר רבא ליש אלא וכן שלא הניח לגבורות פי' שמונים שנה כדכתיב ואם בגבורות שמונים וחולה שרוב חולים לחיים אבל זקן שהגיע לגבורות וגוסס שרוב גוססים למיתה לא אלא חיישין דלמא מית ולא תנשא בגט או עד שיתבאר אם היה חי בעת מסירתו ליד האשה: איחיבה המביא גט והניחו זקן בן ק' שנה נותנו לה בחזקת שהוא קיים תיובתא ואיבעית אימא כיון דאפלוץ אילנות פי' כיון דאפלוץ מדרך שאר כל בני אדם שהארץ עד ק' שנה אפליג ואינו נחשב כל כך זקן שהוא קרוב למיתה אבל בן פ"א או יותר עד צ' קרוב למות: היא אוכלת בתרומה בחזקת וכו' ורמינהו הרי זה גיט' שעה אחת קודם מיתתו אסורה לאכול בתרומה מיד אילמא חיישין למיתה אמר רבא שמא מת לא חיישין שמא ימות חיישין פירוש לשמא מת לא חיישין דאוקמי ליה אחרונה שהניחו חי אבל זה שנתן לה גט על מנת שיחול שנה א' קודם למיתתו לשמא ימות ודאי חיישין

עין משפט גמ' מצוה

בא מ"י פ"ג מהלכות גיטין הלכה י' סמג עשין כ' טושי"ע אה"ע פ"י קלג ספק ד' וע"ש: ב"ב ג' מ"י פ"י שם הלכה כה סמג שם טושי"ע שם סימן קמא ספק סה: בה ג' מ"י פ"ט מהלכות תרומות הלכה ג: ב"ב ד' מ"י פ"ד מהלכות פסולי מוקדשין י"ד: בו ה' מ"י פ"ו מהלכות גיטין הלכה כה ופ"ט מהלכות תרומות הלכה ג' נגמט שם טושי"ע שם: ב"ב ו' מ"י פ"ט מהל' תרומות הלכה א':

לענין רש"י

בדולד"א. שק של רועים. טשי"ק. א. ש.

מוסף רש"י

הובא בסוף החסכת

פסקי ר"ד (המשך)

הלכתא בהדיא עבדינן בה לחומרא ולא מהדירין גט לזמן מרובה אלא במקום שאין השיירות מצויות אבל במקום שהשיירות מצויות לא מהדירי' ואפי"פ שלא הוחזקו שני יוסף בן שמעון בעיר א' כלישנא ברתא דר' יורא אי נמי כר' ידמה אי נמי כר' (יודס) [אשין] ואינו גיל להניח דברי רבה שגמרו בבירור והוא שהוחזקו שני יוסף בן שמעון בעיר א' ולמיפסק הלכה כר' יורא שחולק ספק שלא ידענו אם חולק על רבה או לא ואפי"פ אם תמצא לומר שחולק עליו הא אפילו בהא מילתא אביי ורבא בפ' אהש שולס רביבמות (קט"ו): דאביי אמר חיישין לשני יוסף וי"פ דר' ידמה לא חיישין אף אם הוחזקו וק"ל כל היכא דפלגי אביי ורבא הלכה כרבה בר מרי"ל ק"מ: ור' ירמיה ורב אשי דהכא לאו לאפליגי עליה דרבא אורי' אלא כרבה בעלמא אמרי' דאיכא לתרצי מתני' דשנים אווחין בהכי שאני"פ שהשיירות מצויות והוחזקו שני יוסף בן שמעון בעיר א' אי אמרו עדים מעולם לא חתמנו על גט אחר אלא על זה ששמו יוסף יש בצד אות פלוגתא נותנין ואפילו לזמן מרובה והלכתא כרבה והלכתא כרב ירמיה הלכתא כרב אשי: מאי חפשיא אמר רבא בר חנה חמת קטנה מאי דלוקקא אמר רבבי"ח שליקא דכ"י כ"ס גדול של עור: מתני' המביא גט והניחו זקן או חולה ינתנו לה בחזקת שהוא קיים בת ישראל שנסתא